

OKUL DIŐI ÖĐRENME ORTAMLARI ORTAOKUL TÖRKÇE DERSİ ETKİNLİĞİ

DERS: Türkçe

SINIF: 6. Sınıf

OYUN TEMELLİ YÖNTEM: İletişimle Tarihi Keşfet

ÖĐRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŐENLERİ:

T.O.6.2. Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme

c) Metnin tür özellikleri ve içeriğinden hareketle okuma hızı ve duraklamaları, anlamı yansıtacak biçimde düzenleyerek metni sessiz okur.

T.O.6.4. Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme

a) Okuyacağı metnin başlık, görsel ve/veya belirli bir bölümünden hareketle içerikle ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Metnin içeriği veya sonraki bölümleriyle ilgili mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahmininin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır.

T.O.6.6. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

b) Metinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler.

T.O.6.16. Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin içeriğini yansıtan anahtar kelimeleri belirler.

b) Anahtar kelimelerin metinle ilişkisini ortaya koyar.

T.K.6.7. Yaratıcı konuşma yapabilme

a) Konuşmasında tema, karakter ve olay örgülerini farklı açılardan ele alır.

b) Deneyim ve gözlemlerini hayal gücüyle birleştirerek konuşmasını zenginleştirir.

c) Özgün çözüm, karakter ve diyaloglar üretir.

T.Y.6.1. Yazma sürecini yönetebilme

a) Amaç, bağlam ve olanaklarını analiz ederek yazma konusunu, hedef kitlesini, dijital de dâhil yazma aracı ve ortamını belirler.

b) Yazılı etkileşiminde yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun selam ve hitap ifadelerini kullanır.

c) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde içerik ve süreçle ilgili gerekli seçim ve düzenlemeleri yapar.

T.Y.6.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

a) Yazım kurallarını uygular.

b) Noktalama işaretlerini uygun biçimde kullanır.

T.Y.6.22. Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme

c) Yazılarından oluşan ürün ve seçki dosyası (sözlük, günlük, anı, gezi, şiir, alıntılar seçkisi, atasözü ve deyim vb.) oluşturur.

1. Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)

- Öğretmen öğrencilere müzede pul, mektup, telefon, telgraf gibi nesnelerle karşılaşacaklarını söyler.
- Bu nesnelerden pul ve telgrafla ilgili bilgilendirme yapar.
- Öğretmen öğrencilerden mektup yazmak için yanlarında kâğıt bulundurmalarını ister.

2. Etkinlik Uygulama Aşaması

- Öğretmen öğrencileri "İstiklal Harbinde PTT" bölümüne götürür.
- Öğrencilere telgrafı gösterir, telgraf ve başlıktan hareketle öğrencilerden duvardaki metnin içeriğini tahmin etmelerini ister.
- Öğrencilerden metnin içeriği veya sonraki bölümleriyle ilgili mantıklı tahminde bulunmalarını ister.
- Öğrenciler metni sessiz okur.
- Öğrenciler metni okuduktan sonra tahminlerinin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır.
- Öğrenciler metindeki anahtar kelimeleri ve anahtar kelimelerin metinle ilişkisini ortaya koyar.
- Öğretmen öğrencilerden metinde doğrudan verilen bilgileri (iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirlemelerini ister.
- Öğretmen öğrencilerden tema, karakter ve olay örgülerini farklı açılardan ele almalarını ister.
- Öğretmen Ek 1'de verilen yönergeleri öğrencilere yöneltir.
- Öğretmen gönüllü öğrencilerden deneyim ve gözlemlerini hayal güçleriyle birleştirerek diyalog üretmelerini ister.

3. Müze Gezisi Sonrası

- Öğretmen öğrencilerden Millî Mücadeleye katkı sunan Telgrafçı Hamdi Bey'e mektup yazmalarını ister. Yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun selam ve hitap ifadelerini kullanmalarını; içerikle ilgili gerekli düzenlemeleri yapmalarını; noktalama işaretlerine ve yazım kurallarına dikkat etmelerini sağlar.
- Öğretmen gönüllü öğrencilerin yazdıklarını arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlar.

- Öğretmen öğrencilerden yazdıkları mektupları zarfa koymalarını ve zarflara müzeden edinecekleri pulu yapıştırmalarını, mektuplarını ürün ve seçki dosyalarında saklamalarını ister.

Ek 1

İSTİKLAL HARBİNDE PTT

16 Mart 1920 günü, İngiliz zırhlısından çıkan silahlı İngiliz birlikleri Harbiye Bakanlığına girerek, Beyazıt'ta Şehzadebaşı direkleri arasında bulunan Kafkas Tümeni'ne bağlı birliğin karargah ve mızıkacı erlerinin kaldığı koğuşu sabah 05:45'te bastı. Koğuşta uyuyan erlere ateş açılarak 6'sının ölümüne ve 10'unun yaralanmasına sebep olan olayı, Telgrafçı Hamdi Bey Ankara'ya Mustafa Kemal Paşa'ya bildirdi. Telgrafçı Hamdi Bey, hayatı pahasına büyük bir fedakarlıkla, telgrafhanenin basılmasına kadar işgal ile ilgili edindiği her türlü ayrıntıyı bildirmeye çalışmıştır. Mustafa Kemal Atatürk, Telgrafçı Hamdi Bey'in fedakarlığının önemini 1927 yılında okuduğu Nutuk'ta anlatmış ve kendisini onurlandırmıştır.

"Bu hamiyetli ve cesur Manastırlı Hamdi Efendi olmasaydı İstanbul'da geçen bu acı olayları öğrenmek için, kim bilir ne zamana kadar bekleyip duracaktık. İstanbul'da bulunan nazır, milletvekili, komutan ve teşkilatımız adamları içinden, bir kişinin çıkıp da, zamanında bize haber vermeyi düşünmemiş olduğu anlaşılıyor. Demek ki hepsini heyecan ve çarpıntı kaplamıştı. Bir ucu Ankara'da bulunan telin İstanbul'da bulunan ucuna yaşamayacak kadar şaşkın bir duruma gelmiş oldukları yargısına varmak, bilmem ki doğru mu olur? Telgraf memuru Hamdi Bey sonradan Ankara'ya gelerek karargahımız telgraf memurluğu yapmıştır. Kendisine borçlu olduğum teşekkürü, burada açıkça söylemeyi milli ve vatan görevlerinden sayarım.

Nutuk, Mustafa Kemal Atatürk

1. "İstiklal Harbinde PTT" başlığından ve önümüzdeki telgraftan hareketle sizce bu metnin konusu ne olabilir? Tahminlerinizi gerekçeleriyle açıklayınız.
2. Metinle ilgili tahminleriniz doğru çıktı mı?
3. Metnin anahtar kelimeleri nelerdir? Bu kelimelerin metnin içeriğiyle nasıl bir ilgisi vardır?
(Anahtar kelime "telgraf"tır. Hamdi Bey görevini cesaretle yerine getirip vatanın işgal edildiği haberini Paşa'ya telgrafla bildirmiştir. İletişimin önemi, vatan savunması, cesaret gibi kavramlar üzerinde durulur.)
4. Metnin konusu ve ana fikri nedir?
(Metnin konusu: Vatanın işgal edildiği haberini Hamdi Bey'in Mustafa Kemal Atatürk'e telgrafla bildirmesi)
(Metnin ana fikri: Vatanımızı kurtarmak için her türlü fedakârlığı göze almalıyız.)
5. Metinde geçen olayı Telgrafçı Hamdi Bey'in bakış açısıyla kendi cümlelerinizle anlatınız.
6. Metinde geçen olayı Telgrafçı Hamdi Bey ve Mustafa Kemal Atatürk arasında geçen bir diyalog şeklinde canlandırınız.